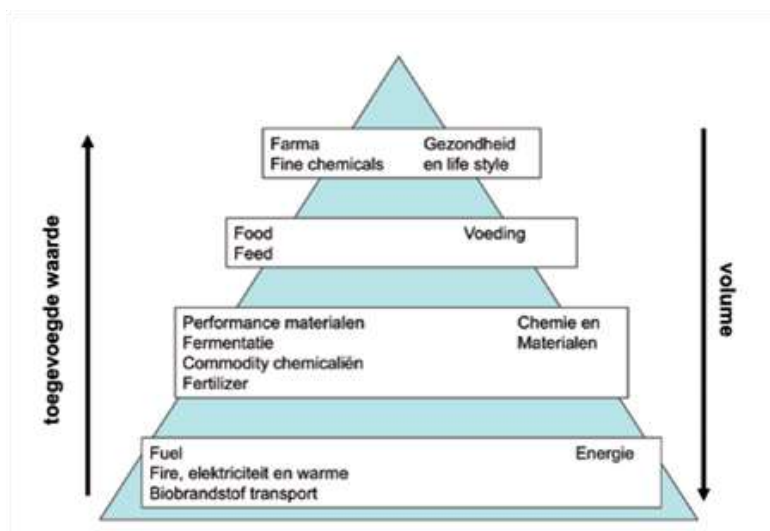

Kansenkaart verduurzaming veevoer ‘Gebruik vochtrijke diervoeders’

De belofte (waar zit de potentiële duurzaamheidswinst)

Bij de teelt en bewerking van humane voedselproducten ontstaan vochtrijke diervoeders. Deze bestaan uit die akkerbouwproducten die niet worden aangewend als voedsel. Zij vormen een stabiele grondstoffenstroom voor de diervoederindustrie. De verwachting is dat de stroom vochtrijke diervoeders de komende jaren zal toenemen, met name door de productie van tarwegistconcentraat en bietenperspulp. De duurzaamheidswinst van deze vochtrijke diervoeders zit in de hoogwaardige toepassing van reststromen in diervoeders. Diervoeders scoren hoog in de toegevoegde waarde voor gebruik van biomassa. Dat blijkt uit de grondstoffenpiramide. In deze piramide wordt eerst aan toepassing voor food en feed gedacht vóór chemische toepassingen en de winning van energie en brandstof.

Ook als biomassa in een lagere toepassing in de piramide wordt toegepast, kunnen reststromen ontstaan die op een hoger niveau nuttig in diervoeders worden aangewend (via de methode van cascaderen). Dit onder de voorwaarde dat geen ongewenste verdringing van teelten voor voedsel ontstaat, de bodemvruchtbaarheid wordt gegarandeerd en dat niet voor humaan gebruik geschikte delen worden gebruikt. Als voedsel in prijs gaat stijgen – wat velen over een termijn van jaren verwachten – komen hoogwaardige toepassingen van reststromen in veevoer in toenemende mate in beeld. Dat is perspectiefvol voor het milieu omdat het de verspilling van grondstoffen tegengaat.

Cascaderen houdt in dat alle delen van de grondstof zo hoogwaardig mogelijk worden gebruikt. Voor Noordwest-Europa moet men vooral denken aan reststromen uit de teelt van bieten en graan. Hierdoor zal de veevoerindustrie in de toekomst in toenemende mate gebruik kunnen maken van bieten(perspulp) en van gistconcentraat na de vergisting van graan (tarwe en maïs). Deze restproducten zijn rijk aan eiwitten en zeer geschikt voor diervoeders. Het gebruik van vochtrijke diervoeders past daarmee in het streven om Europees eiwit te gebruiken en de import van Zuid-Amerikaans eiwit te beperken.

Feiten in kaart

- Er is een toenemende behoefte aan de inzet van producten uit biomassa als deze duurzaam en zo hoogwaardig mogelijk worden ingezet (zie bijv. SBIR tender innovaties verduurzamen voedselproductie die zich richt op reststromen en efficiënter gebruik van grondstoffen, RVO juli 2014)
- Uitgaande van de productie van bioethanol kan een akkerbouwer het beste tarwe of suikerbieten telen (Economie van energiegewassen, PPO 2008)
- Bioethanol en tarwegistconcentraat wordt op een beperkt aantal plaatsen gemaakt in noordwest Europa. Grote installaties in Nederland zijn er in Europoort (Abengoa), Bergen op Zoom en Sas van Gent (beide Cargill)
- Bietenperspulp wordt gemaakt na suikerextractie en het persen van suikerbietensnijdsel en komt in Nederland uit twee fabrieken van Royal Cosun (Dinteloord, Groningen)
- Nederland heeft een goede infrastructuur voor de productie en afzet van (vochtrijke) diervoeders: korte afstanden, goede (water)wegen en een zekere dichtheid van veehouderijbedrijven.

Resultaten

- Er worden jaarlijks al ca 5,3 miljoen ton natte producten (OPNV) uit Nederland en omliggende landen rechtstreeks bij de veehouders afgezet. Volgens een ruwe berekening (90% van de grondstoffen) leveren deze 226 kton eiwit, wat overeenkomt met 22% van het aandeel van sojaeiwit in diervoeders (Bijproducten in beeld, stagerapport Freek Morel, Natuur & Milieu febr 2014)
- Duynie Beuker is in Nederland een belangrijke partij in de levering van vochtrijke diervoeders en stimuleert de afzet via bijv. de voorfinanciering van silo's op boerenerven
- Duynie Beuker stimuleert innovatieve toepassingen in de markt, bijvoorbeeld kuilvoer van bietenperspulp middels het slurfconcept (sept 2014).

Aanbevelingen

Bij de verdere ontwikkeling van vochtrijke diervoeders is het van belang aandacht te besteden aan:

- Uitwerken van de rol van veevoer voor de cascadering van grondstoffen (gebruik van reststromen in de grondstoffenpiramide)
- Vergroten van de bekendheid met vochtrijke diervoeders bij afnemers/ boeren
- Uitwerking effecten van vochtrijke diervoeders door middel van LCA's, vergroten van kennis over broeikas effecten (CFP) en landgebruik (dit kan in het programma Feedprint)
- Optimalisatie van de toepassing van bietenperspulp: hiervoor is een aanvraag voor SBIR project ingediend (sept 2014)
- Optimalisatie van tarwegistconcentraat op nutritionele en andere duurzaamheidsaspecten dan CFP, zoals P-verlaging (voerspoor) en verlagen van ammoniakemissie.

Juni 2015

Deze kansenkaart is gemaakt in het kader van de Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij